

Sc. L. n 4 tit. 24 in f

Scanc. K. n°. 15 sup.

PVBLILII
OPTATIANI PORPHYRII
PANEGYRICVS
DICTVS CONSTANTINO
AVGVSTO.

Ex codice manuscripto

PAVLLI VELSERI Patricij Aug. Vind.

AVGVSTÆ VINDELICORVM
ad insigne pinus.

Cum priuilegio Cæs. perpetuo.

ANNO MDVC.

D. Hieronymus in Chron. An. 23. Constantini M.

Porphyrius misso ad Constantinum insigni uolumine, exilio liberatur.

Fulgentius lib. II. mytholog. de Venere.

Hanc etiam in mari natantem pingunt, quod omnis libido rerum patiatur naufragia. Unde & Porphyrius in epigrammate.

Nudus, egens, Veneris naufragus in pelago.

Fulgentius de expositione Virgilianæ continentiæ.

Exaltatus quis in superbiam, duplum eliditur. Unde & Porphyrius in epigrammate ait,

** Pauxillum Fortuna tibi, res perfida, Quinte,*
*Extulit in * frontem grande supercilium.*
Nam ne aliud credam, puteum puto te quoque Quinte,
Quanto altus magis es, tam mage despiceris.

**Scalig. lib. 1. Catul. uet. poet. legit. Pauxillo & fronte.*

Beda de arte metrica.

Præterea sunt metra alia perplura, quæ in libris centimetrorum simplicibus monstrata exemplis, quisque cupiet inueniet. Repertuntur quædam & in insigni illo uolumine Porphyrij poetæ, quo ad Constantinum Augustum misso, meruit de exilio liberari. Quæ quia pagana erant, nos tangere non libuit.

Magnentius Hrabanus Maurus de laudibus Sanctæ Crucis, in prologo.

Non recordor alicubi me fecisse in ipsis uersibus punctos, nisi ubi QVAE pronomen, uel QVE coniunctio fuit, uel VS finalis syllaba dictionis, quod idem & Porphyrius fecit, secundum cuius exemplar litteras spargere didici.

Ioan. Cuspinianus in Constantini uita.

Cum Porphyrius insigne uolumen Constantino misisset, exilio est liberatus.

Subscriptum carmini quod Viennæ editum, in aduentum Imp. Maximiliani primi.

Ioan. Stabius ad imitationem Publilij Optatiani Porphyrij, nuper à se reperti contexuit.

Lilius Greg. Giraldus de poët. hist. Dial. 4.

Constantini ætate Porphyrius poëta quidam Latinus fuisse perhibetur, qui uarijs de rebus poëmata scripsit: Inter quæ librum Constantino ipsi Cæsari dedit, quo munere ipsum relegatum ab exilio reuocauit, ut est ab Hieronymo & Beda in chronicis obseruatum. Meminit huius & Fulgentius, qui eius epigrammata citat, ex quibus est hic uersiculus,

Nudus egens, Veneris naufragus in tabula.

Citat item Rhabanus in mirabilium carminum prologo, cum enim ait punctis quibusdam uersus notare solitum, & propterea illius se exemplo uersus facturum pollicetur.

Inter fragmenta Petronij Arbitri, ad illud, *Crede ratem uentis etc.* nescio quis annotauit,

Nisi sit potius Porphyrij poëta sub Constantino in exilium missi, cuius pleraque uideo Petronio nostro uel à Criticis tribui.

VIRO ILLVSTRI ET NOBILI, HENRICO RANZOVIO, REGIS DANIÆ IN CIMBRICA CHERSONESO PRODVCI.

AMauit credo Vlysses Ithacam, quam per tot annorum, terra mariq; exantlatas ærumnas, sustinuit repetere, patria enim erat. Sed ludus ille tamen merus & nugæ, præ his quæ patriæ desiderio Porphyrius iste molitus est. Carmina dico, patientiæ miserrimæ, temeritatis pæne incredibilis, certè, quod constet, nullius ante se exempli: quibus quod reditum impetrauit exul, satis eo superq; pœnarum expendisse, nec inimicis quidem inuidiam ultra debere uidetur. Nam nulla crux unquam conferenda cum hac cruce, præ qua cordatus aliquis ualidè inclamet, Exilium, ut Philoxenus ille olim latumias, ne Dionysij uersibus aures præbere cogeretur: O mora ô pœna, iteret, quisquis à limine inspiciat. Indignum uerò uisum, tam improbi laboris opus latere diutius, & auctori tantarum uigiliarum lucubrationem, posterum incuria perire. Itaque unico freti codice, eoq; sat multis locis corrupto, editionem tamen adornauimus, næuos qui tutò poterant sustulimus, mala alia ulcera, quæ tractari respuerent, non attigimus. De auctore, quicquid ex Hieronymo & alijs obseruatum, præscripsimus; Hieronymum enim, & poëtam & librum hunc respexisse apparet, an Fulgentij itidem loca eo quoq; pertineant, etiam nunc ambigimus. Addimus preterea ex VI. *Carmine, uideri exilio fuisse mulctatum uel iniuria, uel leui de caussa; his enim Constantinum alloquitur,*

Respice me falso de crimine maxime Rector
Exulis afflictum pœna: nam cetera causæ,
Nunc obiecta mihi, uenia uenerabile numen
Vince pia, & solito superans fatalia nutu,
Sancte tui uatis Cæsar miserere serenus.

Librum ante cædem Crispi Cæs. quæ in annum Christi CCCXXIV. *Constantini* XIX. *incidit, scripsisse, Carmen* XX. *ostendit; Et si Hieronymus* XXIII. *Constantini demum ab exilio reuocatum fuisse annotauit, sed multa in Hieronymiano chronico esse perperam transposita, omnes uident; Crispi enim sic meminit,*

Crispe auis melior ——————

Inde multa in eius & fratris Constantini laudem sequuntur. Cur paganus adeò

deò uisus Bedæ, ut eius attactum illo nomine refugerit, non admodum scio: fabulæ intermixtæ sunt, sed & Christianæ pietatis argumenta permulta, inprimis, irrisa Juliano in Misopogone Chi littera, & crux Constantiniana omninò integra, ea prorsus forma quam Eusebius descripsit, repetitæ sunt toties, ut impietatis profectò notam deprecari debuerint, sine etiam carmine IX. *& quæ alia sunt eius generis non pauca, fuisset. De reliquo, Judicium ferre, lectoris potissimùm partes: ausim tamen pronunciare & ego, Ausonianis propemodum uerbis, Esse hîc quod mireris (id nemo iniquus adeò negaturus) uerum multò magis etiam esse, paucis litteris additis, cuius miserearis, neque æmulari uelis: nam hoc postremum, omnes Musarum pueros, per spem studiorum suorum, oratos uolo enixè. Præsens & certa pestis ingeniorum, imitari uelle ista talia, quæ recti specie, & ipsa difficultatis illecebra, queant incautis lenocinari, non illis qui ueram poëseos pulchritudinem animo unquam conceperint. Porrò cum patronum Porphyrius quæreret, qui insuetæ audaciæ conatum tueri, tum posset tum uellet, & longè illi Constantinus Aug. longè Crispus & Constantinus Cæss. essent, in tuam, Vir Illustris, sibi clientelam putauit concedendum; quod in tua maximè uirtute, humanitate, doctrina, satis sibi præsidij ex utroque capite esse intelligeret. Tuum iam erit, supplicem non negligere, qui scias quanti hoc genus homines Plato faciundum censuerit, natura prætereà ita sis informatus, perpetuo benè omnibus faciendi usu confirmatus, ut nemo quisquam tuam opem unquam frustra implorauerit, eis qui Apollinis sacris operati, manus etiam adiutrices ultro semper porrexeris. Vale.*

DOMINO CONSTANTINO MAXIMO PIO INVICTO ET VENERABILI SEMPER AVGVSTO.

Fateor Domine Constantine, Maxime Inuicte, & non minus pietate quam uirtute præcipue, quamuis auara, atque ultra meritum cupida paruitatis meæ uota, infatigabili clementiæ tuæ dignatione superata. Quippe cui satis abundeq; suffecerat, carmen quod arctioribus Musarum ligaueram uinculis, quo plus mihi sinceræ deuotionis studium, quam ingenij mei paruitas præstitit, in tuas Augustissime Imperator manus uenisse uictrices, legendum oculis tuis. In quo mihi [a] pro Heliconis uerticis nemore, pro Castalij fontis haustu uersifico, pro Apollinis lyræ Musarum concinentibus choris, ceterisq; quæ Poëtis mos est carmen pangentibus inuocare, tui mihi nominis æterna felicitas, & eius multiformis cum sua ueneratione præfatio, incentiuum cecinit ad [b] audendum, & ad expediendum pariter ingenium tribuit & effectum. Romanæ Musæ antistes nobilis Mantuanus, serena lux uatum, & fons puri nectaris, uela fæcundus in carmina [c] exaltat, ac se plurimum iactat, & iterum ac sæpius Mecænatis testimonio gloriatur. Quid ego faciam tenui pauper ingenio, meriti nunc usque perparui? Cælestis iudicij dignatione immensum mihi pondus impositum est, eius Imperatoris testimonio, qui inter belli pacisq; uirtutes, inter triumphos & laureas, inter legum sanctiones & iura, etiam Musis tibi familiaribus [d] adeo uacas, ut inter tot Diuinæ Maiestatis insignia, quibus inuictus semper in primis es, huius etiam studij in te micet splendor egregius. Nimirum agere gratias audebo, [e] cum exili sermone ne perminimis quidem referri dignè [f] possint, & tu pie Imperator tanta præstiteris, ut istud pro benefactis tuis ne facundissimis quidem possit impleri? Etenim si ita ut sapientibus placuit Maxime Imperator, æstimanda sunt non numeranda iudicia, qui huiusmodi testimonium consecutus sum pietatis tuæ dignatione cælesti, iam licet Parnassi iuga securus ingrediar, & ab ipsis Aonij uerticis adytis deducere audeam Musas,

[a] *per Heliconis, & sic deinceps.*
[b] *audiendũ.*
[c] *exultat.*
[d] *laudis uacas.*
[e] *cuius ex illius sermone permin.*
[f] *possit.*

 tutus

tutus quocumque mens ibit in carmina, & diuina iudiciorum tuorum auctoritate munitus, atque in mea blandimenta plus credulus, uniuerso me orbi placuisse contendam, qui placere potui totius orbis Imperatori. Denique oratus Augustißime Domine, temeritati meæ da ueniam, & quæ nunc quoque pietatis tuæ fauore ausus sum illigare, dignanter admitte: Audaciæ meæ fomitem auctoritatis tuæ clementia suscitauit. Vale.

Epistola Constantini ad Porphyrium.

INVICTVS CONSTANTINVS AVGVSTVS MAXIMVS.

*SI tantum pondus & grauitas spectarentur in carmine, & Græca post Chium Mæoniumue uatem, & Latina post rusticum Mantuanum eloquentia siluisset, nec frustra culpabiles forent, qui sibi materias pro ingeniorum qualitate sumentes, inani opere sudassent, cum penes primos facundiæ conditores gloria tota resideret, Frater charißime. Sed quoniam semper in propatulo usus istius fuit, nec ulli negatum est id ex ea indicere, quod possit illos etiam quos posterius æuum tulit delectare, non penitus à fructu fauoris excludit, qui relictis grauioribus sonis, modos ad leuiora flexere: Illigauit alter cothurnis, & prope quotidianis ac moralibus uerbis affectus hominum, Comœdijs locutus est quidam, inæquali pede elegia cantata est, multorum digitos semiloquacibus chordis amor lyræ iucundus inseruit pro æqualitate modulaminis. * At non circa singulos quosque expetitæ laudis gratia redundauit. Defuit quorundam ingenijs Imperatorum fauor, qui non secus doctrinæ deditas mentes irrigare atque alere consueuit, quasi cliuosi tramitis supercilio riuus elicitus, scaturientibus uenis arua arentia temperauit. Sæculo meo scribentes dicentesq; non aliter benignus auditus, quam lenis aura prosequitur, Denique etiam studijs meritum à me testimonium non negatur. Liber assiduè cursus oratoribus fuit, eos uerò*

* An circa

qui

qui uersibus dicerent, certis finibus lex metris statuta continuit: quare non immeritò illud usus inuenit, ut hoc genere dicturis, Heliconis aut Parnassi iuga peterentur, cum mortalis ingenij deficiente substantia, necessaria uiderentur auxilia diuina. [a] Gratum mihi est studiorum tuorum facilitatem in illud exisse, ut in pangendis uersibus dum antiqua seruaret, etiam noua noua lyra sibi conderet. Vix hoc custoditum pluribus fuit, [b] qui modis quibusdam arctis innexi litterarum, distinctionibus uersuum (qui ita medium corpus propositi [c] occultè intermeant, ut oculorum sensus interstincta colorum pigmenta delectent) hoc tenuere propositum, ut hæsitantiam carmini multiplex legis obseruantia non repararet. Gratum igitur hoc mihi dicationis tuæ munus fuit: Exercitatio mentis & naturæ facilitas comprobata est. Tu cum tibi uideas operis tui gratiam, quam ex meis petiueras auribus non perisse, & prouentu præsentis temporis exultare debebis, & non indebitam laudem ingenij exercitatione captare.

a Grata. b no[n] c oculis d oculorum

PVBLILII OPTATIANI PORPHYRII PANEGYRICVS, DICTVS CONSTANTINO AVGVSTO, INCIPIT FELICITER.

I.

QVæ quondam fueras pulchro decorata libello,
Carmen in Augusti ferto Thalia manus.
Ostro * aditura nitens, argento auroq; coruscis
Scripta notis, picto limite dicta notans,
Scriptoris bene compta manu, meritoq; renidens,
Gratifici domini uisibus apta sacris:
Pallida nunc atro chartam suffusa colore,
Paupere uix minio carmina dissocians,
Hinc trepido pede tecta petis uenerabilis aulæ,
Horrida quod nimium * sit tua nunc facies.
Quos habitus uatis præsentia fata merentur,
Vix locus hoc saltem præbuit unde uenis.
Suppliciter tamen ire potes, dominumq; precari,
Squalor & hæ sordes conueniunt miseris.
Cum dederit clemens ueniam, natumq; laremq;
Reddiderit, comptis ibis & ipsa comis,
Purpureo fulgens habitu, radiantibus intus,
Vt quondam, scriptis ambitiosa tuis.

* aditum.

* fit.

1. VIDESVTARASTEMDICATAPYTHIO
FABREPOLITAVATISARTEMVSICA
SICPVLCHRASACRATISSIMAGENSPHOEBODECENS
2. HISAPTATEMPLISQVISLITANTVATVMCHORI
TOTCOMPTASERTISETCAMENAEFLORIBVS
HELICONIISLOCANDALVCISCARMINVM
NONCAVTEDVRAMEPOLIVITARTIFEX
EXCISANONSVMRVPEMONTISALBIDI
LVNAENITENTENECPARIDEVERTICE
3. NONCAESADVRONECCOACTASPICVLO
ARTAREPRIMOSEMINENTESANGVLOS
ETMOXSECVNDOSPROPAGARELATIVS
EOSQVECAVTESINGVLOSSVBDVCERE
GRADVMINVTOPERRECVRVASLINEAS
NORMATAVBIQVESICDEINDEREGVLA
4. VTORAQVADRAESITRIGENTELIMITE
VELINDEADIMVMFVSARVRSVMLINEA
TENDATVRARTELATIORPERORDINEM
MEMETRAPANGVNTDECAMENARVMMODIS
MVTATONVNQVAMNVMERODVNTAXATPEDVM.
QVAEDOCTASERVATDVMPRAECEPTISREGVLA
ELEMENTACRESCVNTETDECRESCVNTCARMINVM
HASPHOEBESVPPLEXDANSMETRORVMIMAGINES
TEMPLISCHORISQVELAETVSINTERSITSACRIS

1. Stem dicata, 2. Quae litant, 3. Coacta spiculo 4. Vt hora quadra.

ALME DECVS MVNDI SVMMVM, RECTOR PIVS ORBIS
AVGVSTE, INVICTA POPVLOS VIRTVTE GVBERNANS,
IVSTITIA IMPERIVM, NATIONVM CONSTANTINE
EFFRAENATARVM MODERAMINE PACIFICATOR,
QVEM DIVVS GENVIT CONSTANTIVS INDVPERATOR,
AVREA ROMANIS PROPAGANS SAECVLA NATO;
HEV NIMIS AD CAELVM PROPERANS, NI LIQVERIT ILLE
AETERNVM AVXILIVM INVICTVM IVSTVMQVE PIVMQVE,
ALME PATER PATRIAE NOBIS TE MAXIME CAESAR,
AVSONIAE DECVS, *Ô LVX PIA ROMVLIDVM. *alma pia
EST PLACITVM SVPERIS TVNC, HAEC IN GAVDIA MVNDI
PERPETVIS BENE SIC PARTIRI MVNERA SAECLIS,
SIDERA DANT PATRI, ET PATRIS IMPERIVM
SANCTE TIBI, MAGNAE DATA TV LVX AVREA ROMAE.
ISTA CANIT RVRIS TIBI VATIS ARDVA MVSA.

In hac pagina primus uersus ex dissyllabis partibus orationis constat. Secundus ex trisyllabis. Tertius ex tetrasyllabis. Quartus ex pentasyllabis. Quintus ex una, duabus, tribus, quatuor, quinque syllabis constat, qui dicitur Torpalius siue Symphalicus. Sextus ex quinque partibus orationis constat, quarum manente ultima, ceteræ quatuor ordinem suum per uices mutant. Septimus de octo partibus orationis solus constat, nec bis ullam partem habet, nec minus aliquam. Octauus per omnes casus declinatur. Nonus & ad directum heroicus, & reciprocus heroicus est. Decimus & ad directum pentameter est, & reciprocus æquè. Vndecimus & ad directum hexameter est, & reciprocus nulla exempta littera uel syllaba fit idem pentameter. Duodecimus heroicus est. Tertius decimus pentameter, fit heroicus, & heroicus pentameter. Quartus decimus & Quintus decimus ad directum heroici sunt, dum redeunt Sotadici.

In hac pagina ſequenti à monogrammo Ieſu oritur principium lectionis, ut pectore leuetur obſcuritas. In qua duo verſus græcè ſunt, incipientes à læua parte monogrammi, ex quibus unus eiuſdem ſigni reliquis partibus functus, media littera N terminatur,

Τὴν ναῦν ἀεὶ, κοσμον κὲ δὲ αρμενον εἰνοιχίζειν

Alter inde deſcendens ad alueum nauis, ſpeciem gubernaculi partis ſuæ fine concludit. Qui eſt talis,

Οὔρεις τεινόμενον στης ἀρετῆς ἀνέμοις.

Verſus uerò qui aut à prora incipiunt, aut à roſtro, aut à remis, aut ſub prora, extremo puppis acumine terminati, texta uicere, alij uota circumcludunt. Qui ſunt tales,

Nauita nunc tutus contemnat ſumme procellas,

Nigras nunc tutus contemnat ſumme procellas,

Tutus contemnat ſummis cumulata tropæis.

Pulſa mente mala contemnat ſumme procellas.

Spe quoque Roma boni contemnat ſumme procellas.

Roma felix floret ſemper uotis tuis.

PRODENTVRMINIOCAELESTIASIGNALEGENTI
CONSTANTINEDECVSMVNDILVXAVREASAECLI
1. QVISTVAMIXTACANATMIRAPIETATETROPAEA
EXVLTANSDVXSVMVISMEAPAGINAVOTIS
2. AEMVLAQVAMCLARIGEITORISCALLIOPEAE
COMPOSVITTALINVCMNSERFVSALIQVORE
VERSIFICASELICNGVDIAPROLVATVNDAS
3. CLEMENTIQVEOVVNVNDEPECTOREVERSET
NAMQVEEGOMAGANMIICAMNVMEROSACANENDO
SCEPTRADVCISGANOBISDATGRAECIADONA
SAECLAQVEBLEMMOSOCIALILIMITEFIRMAS
OMVLALVCONDIGANOVISRENTIA
VTOSCRPTACANLIMASCADINETECO
IABELISTOTVMVMPRPLCTERECIEM
VTPTATRVBIONARLIETIAETHERAVRB
VNCELIXPRAPRISPAISCRVPEAVIVS
MSTIMVLATSIGNSEXVLTANSMVANOTARE
ADIALAETVSNVNPETATAPHOEBVS
ETTOQVOQVETEXANVOCAAVRAPLECTRO
RENOTISPICTAFLICIASAEAPLVDENS
ICBSTVSVATISFDODVCEPITICARENS
AXEGVERO
NVNCMAREIGAEVVLEAMBNEFRNGEEREMO
CARBASANOTIGRVMOTVSISCRVEAENDO
PITADEPRANSVIACONTEXERNVEM
MVSINITCOIVNCTATOSPESINCLIAVOTO.
VERTORVMFESANONFRANGIVLO
4. LAVSMEFICTAPDESANSAGNAMODOENDI
5. SIGNAPAMDICALETISSMAFLMINESNCTO
MENTEBOSIBIAGO
VOTISPSTFVCTMMARTEMCLEMENTIAREDDET
SICNOISLCTOQVOCRESCVNTAVREASAECLA
6. MOXLTIONCNSIAMBISVICENNIAREDDES
CARINAVAEICTASMIRODENOMINEFORMET
FLENTANVOTVMVARIODATPAGINAFELIX
AVGVSTAESOBOLISMEMORANSINSIGNIAFATA
IVDICETEVELTESTEPIOCONDIGNAPARENTVR
IVNGENTVRTITVLISFELICIAFACTANEPOTVM

1. Trophaea. 2. Clarae. 3. Verso. 4. Laus mea ficta. 5. Flumina. 6. Vince- -s iam

Iſta ſequens pagina tricenas quinas litteras per omnes uerſus habet, Et eſt primus uerſus minio per amfractum, à prima littera uſque ad ultimam litteram primi uerſus,

Fingere Muſa queat talis ſi carmine uultus,

Simili amfractu per acroſtichidem in deorſum uerſum à ſecunda littera uſque ad penultimam,

Auguſti, & metri & uerſus lege manente,

Item ſimili amfractu ultimus uerſus à prima littera uſque ad ultimam ſui,

Picta elementorum uario per muſica textu,

Adæquè iterum pari amfractu in teloſtichide à ſecunda littera ac deorſum uerſum uſque ad penultimam,

Vincere Apelleas ardebit pagina ceras.

Item ab octaua decima primi uerſus littera, ad directum per medium deorſum uerſum deſcendens,

Grandia quærentur ſi uatis læta Camena

Item ad octauam decimam acroſtichidis per medium ad directum uerſus,

Orſa iuuet, uerſu conſignans aurea ſæcla.

In hac pagina quatuor hexagona ſunt pari numero litterarum, & octo orthogona adæquè pari numero litterarum per ſingulas litteras creſcentia & decreſcentia.

V.

FINGEREMVSARVMFRAGRAREMNVMINEVVLTIS * Fraglarem.
ALMEPARENSORBISPERFECTAINAVNIAVERSV
VOTAQVESIRATIONONABNVATORDINEPHOEBI
HESTACANVNTTVOSAONIVMPLACABILENVMEN
VATISSORTEFRAIDATIONISCARMINISEXHOC
SVSTOLLENSETVERSVINSTIGANSORASONARE
IVMENTEMINSPIRASVATISTVGAVDIASEMPER
INTESANCTEVOCASAVQVAVISDOCTACAMENAE
EDEREDICTAFAVENSTVVAETVSVOTASECVNDA
VERATASINTAVDISTVAMITISRECTOROLYMPI
TEMPORAPRAECIPVASERVATPIETATESERENA
AVREAIAMTOTOVICTORTVASAECVLAPOLLENT
CONSTANTINEPOLOHACCNEXVSLEGESOLVTIS * Solutis.
DICTVSVSMETRISMAGNOMOVETAGMINEMVSAS
ATMEAVEXPICTISDVMHEXITCARMINAPHOEBI
CALLIOPEMODVLISGAVDETSIVOTASECVNDET
DELIVSINNEXTAVTPARILISVBTRAMITEMVSA
[illegible]
SEDTIBIDEVOTAMRAPIVNTADGAVDIAMENTEM
AVDENTESQVELOQVISCADENTPERDIVIAVOTA
AONIDESFRETAEETQVANTISSVAVERBATVERI * Frate
LEGIBVSADSTRICTAEETETOTAMENTEFIDEQVE
VATISVOCETVITVAPRINCEPSINCLITETANTA
BELLACANVNTETPEGASEONOVACARMINAMOTV
EXERCENTNEXVQVEVOLVNTNVNCRITESONORE
EGREGIVMIMPERIVMTANTOCVIMVNEREFVNGI * Cur munere.
ETPRAECELSAIVVATVTESVPERSCRVPEAFARI
MENTISOPVSMIRVMMETRISINTEXERECARMEN
ADVARIOSCVRSVSVIXARTEINLIMITECLAVSA
NODOSOSVISVSARTISCITOPERFERATEXHOC
ETTAMENAVSALIQVITANTOMANSAESTVATORE
HECDIGNVMVOTISCARMENSICREDDEREDETVR
TALILEGECANENSQVAENOSTRVMPAGINASOLA
EXHELICONELICETCONPLEBITMVNVSAMORIS
PICTAPLEVENTORVMVARIOPERMVSICATEXTV

In hac pagina omnes uerſus tricenarum quinarum litterarum ſunt, & primi uerſus littera S communis eſt cum acroſtichide; ultima littera primi uerſus, id eſt S cōmunis eſt cum teloſtichide: Vltima littera acroſtichidis, id eſt S cōmunis eſt cum ultimo uerſu: Primi uerſus media littera, id eſt decima octaua S, caput eſt medij uerſus deorſum deſcendentis per medium ultimi uerſus: Acroſtichidis media littera, quæ eſt decima octaua, S, caput eſt medij uerſus ad directum: qui medij uerſus uel ad directum ire poſſunt, uel à medio flecti, idem ſonantes. Eſt autem uerſus qui per omnes partes has ſonat,

Sancte tui natis Cæſar miſerere ſerenus.

Quadræ quatuor eodem uerſu clauſæ, habent per omnes partes ſenas denas litteras, in quibus quadris medijs octonæ litteræ ad directum minio ſcriptum faciunt uerſum,

Aurea ſic mundo diſponas ſæcula toto.

VI.

SANCTETVIVATISCAESARMISERERESERENVS

AVGVSTEOMNIPOTENSALMOMORTALIACVNCTA

NVMINELAETIFICANSNOBISDAGAVDIANOMEN

CONSTANTINETVVMFECVNDICARMINISEXHOC

TEDVCEDETMVSASNAMTRISTISCVRARECVSAT

EGREGIOSACTVSIAMSEDENTCRIMINAPARCAE

TVNCMELIVSDOMINVMTEVOXSECVRASONABIT

VIRTVTVMRECTORPOTVITVIXPANGEREVERSV

ISTAMODOETMOESTOSICSALTEMDICEREVATI

VIXMIHICALLIOPEPAVITANTICONSCIANVTV

ANNVITAVTAPRECEMVATISQVEEDICEREFATA

TRISTIASIGNATOPARTESVTLIMITECLAVDAT

IVREPARICARMENMEDIISVTCONSONAINOMNI

SITNOTAPRIMASVIETSITPARSEXTIMATALIS *Sit nomen primusui

CEVMEDIAEPRIMISOCCVRRENSAPTIVSISTIC

ADLATERVMFINESETPARSQVAEDIVIDITORSA

EMEDIOCAPVTESSEQVEATVERSVQVEREFERRE

SANCTETVIVATISCAESARMISERERESERENVS

ALMESALVSORBISROMAEDECVSINCLITEFAMA

REMELIORPIETATEPARENSADMARTIAVICTOR

MITIORADVENIAMPERMVLCENSASPERALEGVM

IVSTITIAAETERNAEVIRESETGLORIASAECLI

SPESDATAPLENABONISETFELIXCOPIAREBVS

EXIMIVMCOLVMENVETERVMVIRTVTEFIDEQVE

ROMAEMAGNEPARENSARMISCIVIBIBVSVLTOR

ETSVMMILAVSGRATADEIMENSCLARASVPERNE

REBVSMISSASALVSPERTEPAXOPTIMEDVCTOR

ETBELLISSECVRAQVIESSANCTAOMNIAPERTE

SOLISIVRASVISFIDISSIMADEXTRAMARITIS

ETSOCIALEIVGVMPRAEBETCONSORTIAVITAE

RESPICEMEFALSODECRIMINEMAXIMERECTOR

EXVLISAFFLICTVMPOENANAMCETERACAVSAE

NVNCOBIECTAMIHIVENIAVENERABILENVMEN

VINCEPIAETSOLITOSVPERANSFATALIANVTV

SANCTETVIVATISCAESARMISERERESERENVS

In iſta pagina tricenæ quinæ litteræ ſunt. Sed acroſtichis cum teloſtichide iuncta facit uerſum,

Certa ſalus rerum, proles inuicta tonantis.

In qua ſecunda littera noni uerſus deſignat,

Orbi tu renouas felicis tempora ſæcli.

Item à ſecunda decimi uerſus littera, ad penultimam eiuſdem bis aſcendens & bis deſcendens rubrica, continet uerſum hunc,

Aurea iuſtitiæ terris inſignia donas.

VII.

ONSTANTI EPATERTVMVNDIGL RIACONSV
CCETVO N VATADABISTOT E TALABOR
EGNAPE INNN MERASGENTE OXC RVSEOI
OTPOP LISPI IVRAFERES TSOLV INOMN
VGVS VSMVNDO PARGESE INVLTIM NOME
OLT IFELICES ACIET ESPERPET NVT
RS ONAIVSTITIA ETD VVMVICINADE OR
A GIDONABONICAE APITINELVITI V
TAQVODOPTARINTP TATISCANASVBI
NCTACERESTELLVS EDDITBACHEIALAP
I ISDONASVISNON V IEFLAMINETVRB N
NO MESPELAGVSS ATM TISPRINCIPE OT
ESP IVSTAVIG NSORI SVASIGNA OTE
LTIM CONSOCI TOLLVNT NSIDERA EXTR
AXIME VSTIT AELVMENCO CORDI INOME
ACIFIC MTE OTACVPITIAM AVC AETORA
ESFESSA TOPACELEVESTV V GESEREN
RBISVOTA VIGENTESSIBIIVN EVOLENTE

* Iustitia & æquũ.

In hac pagina acrostichis habet scriptum,

Fortissimus Imperator,

Quartædecimæ litteræ,

Clementissimus Rector,

Vltimæ,

Constantinus inuictus.

VIII.

FORTIAFACTADV**C**ISTOTODOMINANTIAIAMNVN**C**
ORBECANAMQVIS**L**AETASVOSVBPRINCIPETANT**O**
RVRSVMROMATEN**E**TMVNDICAPVTINCLITACARME**N**
TVVATEMTVDIVA**M**ONELACERATACRVENTI**S**
IMPERIISPARSF**E**SSAPOLODIVVLSAGEMEBA**T**
SCEPTRAETAVSO**N**IAEMOEREBATPERDITAIVR**A**
SIQVAFIDESTAN**T**ISROMANVMGLORIANOME**N**
INSIGNITTITVL**I**SDOMINOSEDLIBERAQVAERVN**T**
MOESTAQVEIVRE**S**VOTREPIDATPLAGAMAXIMAMVND**I**
1. **V**NDEIVBARLVCI**S**PRIMVMRADIANSHYPERIO**N**
SIDERIBVSPVLS**I**SRVTILODIFFVNDITABORT**V**
INDETVVMNOMEN**M**VLTVMVENERABILECVNCTI**S**
MAXIMEBELLANT**V**MDOMITORLVXVNICAMVND**I**
PERPETVISVOTI**S**CVPIVNTMEMORABILENVME**N**
EXOPTANTSERVI**R**EVOLVNTMIRABILEDICT**V**
REMQVELAREMQV**E**SVVMTANTAESTTIBIGLORIAIVST**I**
2. **A**VGVSTOIVVATE**C**CETVOSVBFOEDEREIAMNVN**C**
TOTVMORBEMPOS**T**TOTCAEDESQVASFESSAGEMEBAN**T**
OMNIANVNCNVLL**O**TANDEMTREPIDANTIAMOT**V**
ROMVLEISSERVI**R**EPIISPATERINCLITEIVSSI**S**

1. Nyperion. *2. Auguste.*

Omnipotens genitor, tuq́; ô diuiſio mixta,

Filius atque pater, & ſanctus ſpiritus, unum:

Faueas uotis.

OQVITARTAREASPEDEFAVCESPROTERISALMO
OMISERATETVOSQVISIGNEATEMPLASVPREMI
ANNVISESSEPOLIPIALVCISREGNASVPERNAE
TVVIRTVSAETERNADEITEQVMOMNIACHRISTE *Æternae iūgitecum
TVNCPATEREXORSVSCVMMOLESOBSITAVIGRO
SQVALOREEMERSITPOSITOQ;ADRISITOPERTO *Positoque adrisi operto.
ANTEORTVSHOMINVMSANCTOTVDIVETONANTI
SECRETAEVIRESQVEMEVDVMMENSGENITORIS
SOLATENENSPRVDENSQDEIDEVSINTERIORIS
PRINCIPIISOBOLEMNVLLIVSVASTACRVENTO
QVODMORSREGNAEATLITORATAGAVDIAFVDIT
OREMEDVLLIFERONECPOENAPERPETEFRANGI *Medillifero.
DEPVLSOSHOMINESPLACVITFATALIBVSATRI
TVMTVPROSTRATISVITAEVIASEDTAMENOLIM
PRAESAGOADMONITVTEVATVMFATACANEBANT
TVQVIAFACVNDVSPVRGOVRTVSERRORAGEBAT
CONSILIIVTSVMMAMVNDVMSATOREDIDITORE
OVEREPATRISSAPIENTIACHRISTEOPVLENTO
EXERTVSVERBODETRAHAMINVINCVLAMORTIS
MOXHOMINEMSVMISQVEVEESTVISVNASALVTI
INFIMADIGNAREQVODIATERRAEORDINERECTO
VTPERCVLSAIVVASINELINEAREIPSEIACENTI
NONETERRENOCORPVSTIBIPONDERETRACTVM *Põdere trantum
PRAECELSOSEDVIRGOVTERVMDESEMINEFETA
NECSEGNICOITVNATVSSEDCONIVGECAELOES *Nec sigmo
CORPOREVSNVLTVDEVSACTVCASVSVTRVMQVE
INVITANSIVSSAEXEMPLISHOMINIQ;DICATVS
AEQVALISDOMINVSQVIALISONEROSACADVCO
DICTASITHVMANOSPEREMVTDIVINAIMITATV
IPSEHOMINISTITVLOINCEDISTEQ;PROFANIS *Incedit
MAXIMEIVDAEISPLECTENDVMPOSTPIAMILLE
MVNIAPERMITTISLETVMQVESALVBRELVISTI
MOXNECATHVMANASINSECAROPENDVLANOXAS
ATPATERINSEDESNATVMRECIPITQVEVEHITQ; *Recipitque nemesq.
AETERNVMSALVISSIGNVMDATMACHINASACRA

In hac pagina acroſtichis habet ſcriptum,

Domino noſtro Conſtantino Perpetuo Auguſto.

Decimæ omnium uerſuum litteræ, & nonædecimæ, & uiceſimæ octauæ, deſcendentes per directum, litteris græcis tres uerſus habent. Et eſt in decimis omnium uerſuum hic uerſus,

Νεῖμόν σοι βασιλεῖ χριστὸς, καὶ σοῖς τεκέεσι,

In nonisdecimis hic,

Τίμιον εὐσεβίης κρατέειν ἀρετῆς τὲ, βραβεῖον:

In uiceſimis octauis autem uerſus hic,

Εὐνομίης ἄρχειν τὲ καὶ αὐσονίοισιν ἀνάσειν.

Sed cum deorſum uerſum hoc ordine græcè legantur, eædem litteræ per diuerſum ordinem legentibus, uerſibus latinis obſequium ſuum latinarum litterarum officio præbent: Vt ſit hæc diuerſitas, ut cum græcè ſignificatus ſuos, tum exprimant & latinè.

X.

DISSONACONEXISAVDETCOMPONEREVERBIS
OMINEMENSELATABONOIVVATINCLYTALINGVAE
MVNERAGRAIORVMMVSAMODVLANTENOVARE
INQVEVICEMVERSVCECINITQVAEFORTELATINO
NVNCALIOTEXTVGRAECORVMINCARMINADVCI
ORDINEVTINDVPLICEMNECTATVRLITTERAVOCEM
1. NVNCAGEFECVNDAERESICENTPVLCHERRIMAMVSAE
ORESONETDOCILICHELYSINCLYTACARMINAPHOEBI
2. SPEMRERVMIVSTVMQVECANAMSVMMAMQVESALVTIS
TEDOMINVMBONADEIT EMAGNAPARE
ROMANVMGRAIVMQVEORBEMTIBIMAXIMERECTOR
OMNIAQVODCERTARESPIRANTMENTEQVIETEM
CONPLACIDISPECTENTHOSTILESMILLETRIVMPHOS
OMNIAPLENABONISTVACONSTANTINEQVIRITES
NILSIBICREDIDERINTPARVMMAGETEDECVSORBIS
SERVATOSTERRISESEMPERVINDICEDEXTRA
TEDOMINOEXVLTANTTRANQVILLISCARIORVRBI
AFRICATEMPORIBVSPOTITVRSERVATAQVIETIS
3. NVNCSEFELICEMNVNCSESVBNVMINESARCE
TVTAMQVODCARTHAGODICVSVENERABILEGESTAT
IVREPVTATTANTVMFATISLVXINCLYTAPRAESTAT
NOBILETEDOMINONOMENSPESETDECVSALMVMEST
OMNISABARCTOISPLAGAFINIBVSHORRIDATAVRO
PACISAMATSANAETCOMPERTAPERENNIAIVRA
ETTIBIFIDATVISSEMPERBENEMILITATARMIS
RESQVEGERITVIRTVTETVASPOPVLISQ;FEROCES
PROPELLITCAEDITQVEHABENSTIBIDEBITACARA
ETTVAVICTORESSORSACCIPITHINCTIBIFORTES
TEQVEDVCEINVICTABATTOLLVNTSIGNACOORTES
VNDIQVETECOMITATADEIPIANVMINASVMMI
OMNIBVSVLTOREMPRAESENTETIVRAFIDEMQVE
ALMETVISPECTANTRESPONDENTOMNIAVOTIS
VNDIQVEPACATISSALVATORMAXIMEREBVS
GAVDIAPRAESTABISDABISOTIAVICTORINORBE
4. VIRTVTVMMERITISVICENNIAPRAECIPEVOTA
SAECLORVMPREVITGEMINOSPESCAESARECERTA
TVQVEOSANCTEPARENSOLIMPOSTMILLETROPHAEA
OLVXAVSONIDVMDISPONESCEPTRANEPOTVM

1. *Refelgent.* 2. *Iustumque canam.* 3. *Me felicem.* 4. *Vicennia.*

In hac pagina à prima littera primi uersus rubrica descendens usque ad octauam octaui, & per amfractum ascendens usque ad penultimam octaui eiusdem uersus habet minio scriptum,

Publilius Optatianus Porfirius haec lusi.

Item à prima nouissimi uersus usque ad octauam noni, per amfractum ascendens & descendens, usque ad penultimam noni uersus, habet scriptum heroicum uersum, qui dum redit fit Sotadicus, & est hic,

Omne genus metri tibi pangens optime Basse.

Item à prima littera sexti uersus ad tertiam octaui tres litteræ *Hic*, & à tertiadecima octaui ad quintamdecimam sexti, *Ver*, & inde ad decimamseptimam octaui *Su*, & inde à XXVII. octaui ad uicesimam nonam sexti *Sua*, & inde ad tricesimam primam octaui *Ri*, & inde à XXXI. noni ad XXVIIII. undecimi *Oco*, & inde ad XXVII. noni *Lo*, & inde à XVII. noni ad XV. undecimi *Red*, & inde ad XIII. noni *Is*, & inde à XIII. noni usque ad primam undecimi *Par*, facit hendecasyllabum,

Hic uersus uario colore dispar.

XI.

PAVCAQVIDEMCECINIFORSFRIVOLAHISQVOQIVNGAM
LVDICRASICNOSTRAPANGETTVAIVSSACAMOENA
AMBIITHAECPLAVDENSFELICISNVMINEPHOEBI
CALLIOPEPARTITANOVISSIBIVINCVLACVRIS
FLEXIBVSVTPRIMISDISCORDIREGVLACVLTV
HINCALIASONETANTESVPERPITHOLAFLEXVS
SICFACIESTOTIENSCVMCONFIRMAVERITAESTVS
SICANIMVSNECVICTVSINESSSEDPAVCIVSIRVM
IMPLERIVARIAEMETRICAEGRAVIORISOBARTES
TANDEMNOSSEDEIMEDITANTEMVIXLICETAESTVS
RITEVELITMEDIODVMINAGMINECOLOCATASTRI
EFFIGIEMTREPIDOQVEPARANSSERMONELATENTER
DICERENECMETVENSVINCTOSICOMNIAABORTV
PANGERESEDRVRSSVMBASSVSNVNCPRODERECARMEN
IMPERATHICDOCTISSMVSABDEFONTEMEABVNT
ORDINECASTALIOQVEXTIPERNOMINAVERSVS

Hæc fistula est uersuum heroicorum quindecim, à primo uersu usque ad ultimum per singulas litteras decrescens.

XII.

PRAECELSAEQVERCVSFRONDENTIINVERTICEPENDENS
TESTORTEMPLALOCIFAVNOSCELEBRAREFREQVENTES
DISPARIBVSCOMPACTAMODISTOTIDEMQVECICVTIS
DVLCISONOPANVMOBLECTANSMODVLAMINESILVAS
1. NAIADVMDRYADVMQVECHOROSARCANAQVEBACCHI
2. ORGIAETHEVVANTESSATYROSPERMVSICATEMPE
3. MEPANADTHYASOSDOCVITMODVLAMINECANTVS
ETVARIATASONISVINXITCONSORTIAPRIMVS
ATTISALMVSAMANSTVAMAXIMACVRACYBELE
EROSEOTERITOREDEVSMOLLIQVELABELLO
ACCENDITQVETVOSIDAEOSMATERAMORES
INMEFELICESANIMAVITCARMINAMVSAS
MEIVDEXFORMAEALTAGESTAVITINIDA
MELAETISOCIAMVOTIVICINAMARITO
EOOLVCISCANITINVITATASVBORTV

1. Naidum Driadumque choros archanaque. *2. Heuuantis satiros.* *3. Thiasos.*

P rinceps beate placido ſub axe iam nun C
I uſtis ſerene populis fauente mund O
V ictor triumpha tribuens ſalubre nume N
S æclis amore dominans perenne fauſti S
A uctor ſalutis oriens quietus ibi T
V otis fauente dominis ſupernè dextr A
G audet ſubire placidum regentis ome N
V irtus uigore radians ſerena præſta T
S anctis uidere ſuperis remota mund I
T otum ſub orbe moderans ſalubre nume N
* Vincere. • V inces ubique ſuperos fauente nut V
* Sæculum. • S æclum per omne dominans beate ſolu S

Iam nunc ſub axe placido beate princeps,
Mundo fauente populis ſerene iuſtis,
Numen ſalubre tribuens triumpha uictor,
Fauſtis perenne dominans amore ſæclis,
Ibit quietus oriens ſalutis auctor,
Dextra ſupernè dominis fauente uotis,
Omen regentis placidum ſubire gaudet.
Præſtat ſerena radians uigore uirtus
Mundi remota ſuperis uidere ſanctis,
Numen ſalubre moderans ſub orbe totum,
Nutu fauente ſuperos ubique uinces,
* Omne per ſæculum. *Solus beate dominans * per omne ſæclum.*

XIV.

I N G E M V I G R A V I T E R G R A E C V M M I S E R A T V S A M I C V M
C V I M E A M E N S A D M I S S A D O L E N S C V P I T O M N I A F A R I
1. S O L V S V T H A E C O C C V L T A L E G E N S S E C O N C I T E T I R A
V N D I Q V E A D F L I X V M V I N C L I S S O N T E M Q V E T E N E R I
2. S B D V I T A N S M V L T O S Q V O S F O E D A A D I V R G I A C O I V X
V O L V E R I T T E S T E S N E V C A N D I D A F E M I N A G R A E C V M
3. M O X E A R I S H E B E T E T T E L I S N I H I L I M P R O B A C Y G N I
D E P O S V I S S E V I D E N S V E L E N A M C V I G R A T I A B I N I S
M A I O R A D V L T E R I I S D Q N O M I N A C V N C T A L I B E N T E R
4. M V S A S O N A T G R E C I S F R I X C O N I V X C R E D E C A N E N T I

1. Haec occulta legens se concitat ira. *2. Coniunx.* *3. Telis nihil.* *4. Coniunx.*

In hac pagina tricenæ quinæ litteræ per omnes uerſus ſunt, & de minio ſcriptum eſt in medio corpore paginæ *AVG. XX. CAES. X.* Sed in lineis litterarum trium *AVG.* percurrit uerſus,

Cum ſic ſcripta placent, audent ſibi deuia Muſæ

In duarum ſequentium, quæ ſunt, *XX,*

Per uarios ſignare modos, deuotaque mentis

Item trium litterarum, quæ ſunt, *CAE,*

Gaudia, quae pingens loquitur mea Phoebe Camena.

In duarum quæ ſunt quarto loco, *S. X,*

Summe parens da uoce pia tricennia fari.

XV.

V I C T O R S I D E R E I S P O L L E N S V I R T V T I B V S I B I S
P E R S I C A C V M N A T I S L A T I O C O N F I N I A R E D D E N S
I A M N I L I P R I N C E P S L A E T I S O R I E N T E R E C E P T O
Q V O S T I B I F I D A D I C A T C O N C O R D I A D I V E S E O I S
I A M P O P V L I S P A R T H I S M E D I S V N I Q V E D I C A T I S
A V G V S T O E T N A T I S T V M A G N A A D G A V D I A S A N C T E
C O N S T A N T I N E F A V E T E T A N T O I N C A R M I N E M V S A
E T T V A D E S C R I P T I S P I N G I T V I C E N N I A M E T R I S
A T T V S V P P L I C I B V S O L I M D V X C L A R V S I N A R M I S
D A P I E T A T E F I D E M M A I O R M O X G L O R I A H O N O R V M
S I T O T O S S E R V A R E Q V E A S P O S T V O T A T R O P A E I S
P A R C E R E I A M V E R S I S V I R T V S D E N V N C I A T A L M A
I N D V S A R A B S I A M V O T A F E R V N T E T M E D I A D I V E S
A E T H I O P E S G N A R I R A P I D O C V M L V M I N E S V R G I T
T E T H I O S E X G R E M I O T I T A N S E D E T O M N I A L A E T A
C O N S T A N T I N E B O N O N V N C L V D E N T O T I A S A E C L O
F E L I X M V S A T V I S P O S C I T Q V A E D I G N A R E F E R R E
P R A E M I A V I R T V T V M M E R I T I S V E L V O C E S O N A R E
Q V I D V A G A P I E R I O S V E R S V S S V B V A L L I S O P A C A
I L I C E C O M P O N I S L A V R O Q V I D C A R M I N A C A R P I S
C A S T A L I O S T O T A R E S P O N D E T V O C E T R I V M P H O S
Q V A M D A T F O N T E S V O C L A R I Q T V C A R M I N A P R O M E
V A T E D E O D I G N A A V T E I Q V O D P E R F E R E T A V D E N S
M A I V S O P V S N E C T E N S M E N S T O T A M O L E S V B I B I T
S P E T I N G E T C A R M E N P A N G A T S I C O E P T A C A M E N A
C O M P L E A T E T V E R S V V A R I A T A D E C E N N I A P I C T O
O R E S E C V N D A V O V E N S S V B C E R T O L I M I T E M E T R I
O T I A C A E S A R I B V S P A C I S D E D I T A V R E A S A E C L A
I N D V L G E N S N A T I S P A T R I A E P I E T A T I S H O N O R E
M I T I S I V R E D E V S S E D C R I S T I I N F O R T I A V I R E S
N O N D V B I A E T I P A R H E N V M R H O D A N V M Q V E T V E R I *Rodanumque.
V L T E R I O R E P A R A N T E T F R A N C I S T R I S T I A I V R A
I A M T V S A N C T E P V E R S P E S T A N T A E R I T E Q V I E T I
M I S S A P O L O S A E C L I S D A C O N S T A N T I N E S E R E N A
T E M P O R A S V M M E P I O T R I C E N N I A S V S C I P E V O T O

In hac pagina tricenæ quinæ litteræ sunt: In qua Christi monogrammum rubrica depictum est, per quam à primi uersus littera prima ad ultimam nouissimi linea decurrens continet,

Summi Dei auxilio nutuque perpetuo tutus,

Et à prima ultimi uersus littera ad nouissimam primi per obliquum ascendit scriptura hæc,

Orbem totum pacauit trucidatis tyrannis,

A media littera primi uersus usque ad mediam ultimi per directum descendit rubrica continens,

Constantinus pius & æternus Imperator,

Inflexio quæ græcam litteram facit scriptum habet,

Reparator orbis.

XVI.

SANCTEDECVSMVNDIACRERVMSVMMASALVTIS
LVXPIATERRARVMTESOLOPRINCIPESAECLIS
IMMENSVMGAVDEREBONISDATVRAVREAVENIT
SVMMOMISSADEOFVSISPATERALMETYRANNIS
IVSTITIAINTERRASETGLORIACANDIDAVERI
TEQVEDVCEMAGEGRATAFIDESETIVRARENATA
TOTAQVEPERCVLSISINGENTIMOLETYRANNIS *Tirannis
ASPERAVISPOSITAESTBELLIRESITALAIVRE
SCEPTRADABITPOPVLISVOTOPIVSORBISEOI
AVGVSTEINVICTASMVNDITRANSIBISINORAS
TEQVESVPLEXTOTISDVCIBVSSTIPATASYENE *Syene
ORATIVRACVPITLVCISSIBIGAVDIANOSTRAE
OPTATAMATFALLAXENPERFIDATELAFVGARVM
PARTHVSDEPOSVITRVITORASVNDIQVERVBRI
LITORISAETHERIOENVTVCERTAMINEAMORIS
MEDVSARABSMOXOMNISOVATLAVDARESERENI
ORISLVSTRATVIDATVERISSANCTETROPAEIS *Orbi, sed apparebat vestigia prius scriptū fuisse oris.
HAECMAGEFELICESTITVLOSVINCASVTAMORE
AVREAPERPETVORESTAVRANSSAECVLAMVNDO
INDVSETAVRORAEMILESQVOSFLVMINENILVS
TANGITFECVNDISPENTVRESFRVGIFERVNDIS
ORANTESPIAIVRAPETENTGENSNOBILISORTV
AETHIOPESCVNCTIPARENTOSTATAQVEMVNDI
TEMPORALAETADEDITNOBISFELICIVSAEVVM *Felicitas aeui
ENSVPLICESPERSAEIVRASIBIREGIANOLVNT
TEDOMINVMMALVNTFVLITVASEMPERADORANT *Sibi cedere
ORASVISCVPIVNTTOTISTIBICEDEREREGNIS *Sibi cedere
TVPIVSETIVSTIVEREMEMORINCLYTELAETIS
DARESPONSABONASEMPERMITISSIMVSORBIS
IMPERTIRETVVMCLEMENTERETADDITONVMEN
SINTMAGEFELICESPARITERQVOSALMETVERE
ETREPARATAIVGANSMAESTIDIVORTIAMVNDI *Terre partes iugans.
ORBESIVNGEPARESDETLEGESROMAVOLENTES
PRINCIPETEINPOPVLOSMITIFELICIVSAEVO
OMNIALAETENTVRFLORENTIBVSAVREAREBVS

In hac pagina omnium uersuum litteræ tricenæquinæ sunt, & per omnes partes laterum totidem. In qua à prima littera primi uersus ad nouissimam ultimi uersus per obliquum descendit uersus,

Alme salutari nunc haec tibi pagina signo

Et rursus à prima littera ultimi uersus usque ad nouissimam primi uersus per obliquum ascendit hic uersus,

Scripta micat, resonans nominibus domini.

Rursus prope medietatem hic acrostichidis illic telostichidis, scriptæ litteræ utrimque septenæ ad directum minio in duabus litteris *I* & *E*, & in medio, acrostichide & telostichide in *S* litteræ lineam deformata, exprimitur per has tres partes uersus heroicus,

Nate deo solus saluator sancte bonorum,

Rursum in linea *V* litteræ, quæ est ad medietatem ultimi uersus, scriptus est,

Tu Deus es iusti, gratia tu fidei.

Rursus per mediam græcam X litteram ad directum uirgula descendens; quæ habet inflexuram quasi *P* litteram græcam, habet scriptam prosam,

Sit uictoria comes Aug. & natis eius.

Quæ omnis pictura habet monogrammum Christi, & litteras scriptas, *IESVS.*

XVII.

ACCIPEPICTANOVISELEGISLVXAVREAMVNDI
CLEMENTISPIASIGNADEIVOTVMQVEPERENNE * Elemēte.
SVMMEFAVETETOTAROGATPLEBSGAVDIARITE
ETMERITAMCREDITCVMSERVATIVSSATIMORE
AVGVSTOETFIDEICHRISTISVBLEGEPROBATA
GLORIAIAMSAECLOPROCESSITCANDIDAMITI
ADCVMVLANSCOETVSETTOTADORNATASERENIS
MVNERIBVSPRAESTANTISSISVTLAVREAVOTA
VIRTVTVMTITVLOSPRIMISIAMDEBEATANNIS
PROGENIETALIGENVITQVOSNOBILESAECLVM * Nobile sæculum.
HISDECVSAPROAVOETVERAECONSCIAPROLIS
ROMAFLVITPRINCEPSINVICTIMILITISALMA * Roma eluit.
OTIAPACISAMANS·HAECSVNTMITISSIMADONA
HOCATAVIMERITVMVOTISPOSTEDITVSORBIS
ETVMPENSDOCVITMENORIATFRANGEREFIDEM
OPTIMAIVRAPARESCVRIISSVBMARTISINIQVI
NVLLISLAESAFIDESHICIVGISTAMINEFATA
VIRISFILALEGVNTPLACIDAPIETATESECVTA
ETRESCONSTANTINVMDVXERITINCLYTAFAMA
AVCTASTIRPEPIAVOTOACCVMVLATAPERENNIS
SANCTATVASSEDESADMENTISGAVDIAMILITANT
AETHERIORESIDENSFELIXINCARDINEMVNDI
IAMPATRIAEVIRTVTIBOPESSEBELLINELABORE
ANIVSTIMERITISDICAMMENTISQVESERENAE * Dicam cuiusque serene
ETPIADONACANAMFECVNDAQVEPECTORANOTO
RITEDEOSILMENTEVIGENTCVIGAVDIACASTA
CLAVDIVSINVICTVSBELLISINSIGNIAMAGNA
VIRTVTVMTVLERITGOTHICODEMILITEPARTA
FILIÆTATEPOTENSCONSTANTIVSOMNIAPACE * Filicitate potens Constantinus omnia
ACIVSTISAVCTVSCOMPLERITSAECVLADONIS
HAECPOTIOREFIDEMERITISMAIORIBVSORTA
ORBIDONATVOPRAESTASSVPERASQVEPRIORA
PERQVETVOSNATOSVINCISPRAECONIAMAGNA
ACTIBILEGEDEIIVSSISQVEPERENNIAFIENT
SAECLAPIISCEPTRITVCONSTANTINESERENO *Serena.

I. III. VII. XII.

M I R V M O P V S E A T C V N C T O S E T T A L E S A D E R E V E R S V S
S I C Q V E L O C A R I H E D E R I S S P A V L V M T V D I E R O G A T V S
M O X A D E S E A Q V O D S V M C A P I T S Q V I P R A E B E O F I X A S
S V M M V V S E T P R I M V S S I V A D I S C I M V S V T T R I A F E L I X
N E C F A L L A X T R I B V E N S A V D A C I I N M V N E R E C L A R V M
A B Q V I B A R E S A N I E V E N N V N C C A I O C A R M I N A F I R M E T
Q V Æ P O T E R V N T P A N G I D O N A T C E V I T A M I N A N O R M A S
Q V A E V E R S A N T D E S E Q V A E T I N C V L A M I T E A C V R E N T
T V O A B I S H I S V I R E S T V A E V R S V M C O N E T E P R A E M I A
XI. IV. A L S I B V S I N M A G N I S L A E T A A D C O N T R A R I A C V R R A S
A O N I D V M N E M O O N T E G I A V I D I C A T A R S N O V A V E N I S
I N M A N E S T P R O R S V M C M P L E X V A V T T O T O C I V S O N A S. *
P R O S P I C E R E P L A N T A R E M O D O N I L M I T T A T V T L A E M. *
E T P R O I I E C T A N E C E T C O N S V M T A I N G L O R I A L E B R O
S I S A P I V N T E T N O S P R A C V I S V E C R E S C E R E A C V M E N
P R A E S O L I D V M M E N S I M Q V E A N I M I D E D V C E R E T I V A
C O N G R V E R E C A R N A N T E T V D I O S E Q V I B O N A C A L L E S
L E G I B. A B E T E V S I S Q V O D C A R M I N A C O N S T I C O R A L I
VIII IX. A L A N D E A N I M I I V D E X Q V E M O R I B. O M N I A C I S A V C T E *
P R A E M I R E O S T. E N D I S S E V E I A I N R E C T O R E P O L I T A *Premi ro
T R A V S I L O L A E Q. T V O S E V C T E S L A E T A B I L E S V M E N S *ostendo
I N T V I T V M Q V O D R O S V E R A F A C T A A C G A V D I A D O N E S
P V B L I C A N I L P R A V S E S T Q V O D V L L T N O M I N E T V R A S * Nũ * prim
F A S A I T S I D O N I I V E N S V M I N P E N E T R A L E P A T R O N I
N O S C E R E Q V A E P O S S I S I L L I C N I T O R O C I T E R E I V S
C O N D I T V R A B S T R V S I G E N E R O S V M C O G E R E C E N S V M
V. XIII F A V P E R I E F L A G R A N T D E M I T I S N O V A G A V D I A V O T I S
D I V E S A P O L L I N E I S D E I V R A T F O E D E R A P L E C T R I S * Di- uerspol linem
H I S N O V I T L A V D E S D O C T V S Q V A E Q V E O M I N E T A N T O
S V N T P R A E V I S A B O N I S T V A E X T E R P R O T I N V S E S T O
C V M S A N C T I S I N S I S T E F I D E F E S T I N V S I T A M P L V M
C L E M E N T I H A E C N V T V A V G V S T V S T I B I D O N A B E A T A
L A V D A T O T R I B V E T H E C O N S V L E P R A E M I A C O M P L E T
H I N C T V A T V N C F E S T A S N O T I S E X N O M I N E P L A V S V S
P L V R I M V S A C P R V D E N S R E R V M Q V I S T O S P E A T V S V S
D E G E N E R I A E S D E M O L I T A P L V S I N G R A T I T H I N C I A M
S V S C I P E V O T A A L A C R I H O C M V N V S V E R B O N E C L A R E

II. VI. X. XIV.

Alme tuas laurus aetas sustollet in astra.

Aurea lux uatum siluae mihi praemia serua.

Aucta Deo uirtus Musas magis ornat aperta.

Aurea uictorem pietas sonat ubere lingua.

Aonios latices pietas iuuat armaque diua.

Augusti florem pietas iuuat arma tropaea.

Aonij frutices pietas iuuat ubere glaeba.

ALMETVASLAVRVSAETASSVSTOLLETINASTRA

LVCETVASIGNESFASCESSINELIMITECONSVL

MARTESERENVSHABESSELECTOMVNIAGRATVM

ETMEDIPRAESTASINCENSVMSCEPTRAREDIRE

TORVAGETASCAMPOCLARVSETLVMINAPERDIT

VVLTCVRVOTVRMAEFELIXSVACOMMINVSICTV

ARMENIIDVXFERRELEVISSOLVEQVOQVEPILA

SICETVICTAREFERTEXORTOSDACISFRANCOS

LEGETVVSCONSORHENISTIBIGERMINATEXVL

AGMINATELORVMSVBEVNTQVIMVRAVREBELLA

VINCEREFLORENTILATIALESSARMATADVCTV

REXTIBIPOSSEGETASVISODEILIMITEVLTOR

VIDITTESVMMVMCOLVMENQVAVERIFERAESTV

SERVAINOCEANITRESLITIYGANYSIAPONTVS

ATQVERVDISRADIISCETLVEXORTATROPAEA * Tro-phea

ENGAVDENTPIETATEAETVSPARSPERPERENGE *

TVVATEMFIRMESDICTAETENVNCLYRACANTVT

AVGIADEOVIRTVTEMVSMAGISORNATAFESTA

SOLVMVOTANOTISLAETAVAROMVLADATPLEBS

SAVCTATVISCLIOPERMISCETVOTATROPAEIS * Tro-pheu.

VISITVRETCRESCITPICTORVMGRATIACANTV

SITVISVICENISPERTIILETGRATIAPOLLENS

TALISFIXASVISSIGNISLYRAMVNERAGESTAT

ORSAPARIVATISQVAEPERFERTDELIARITHMO

LVMINEMVRICEOVENERANDVSDVXERITVTSOL

LEGIBVSVRBANITENETSAVVSORBETRIBVNAL

EGREGIOSTITVLOSPIETATISHABEBISAMORE

TOTFRETAPACISAPEXMVTARIMVNEREGAVDET

INDIACLAVIGERILATCVMVVLATANGERENAVI

NILEVSMESSORSVATRADITCASTRAVELAGMEN

ARCTOSQVAMCARMINOSCETVIXHACMVSANORA

SICISTOSCVLTVSINTERCVRVANTIBVSENSES * Sic istu cultum in recuruã-tibus en-ses.

TENIVEAIVVATARCEFRVIPONTIDECVSAVGET

ROMASOROR VETERESTVSCOSQVOSORETVEMVR

ALMETVASLAVRVSAETASSVSTOLLETINASTRA

In hac pagina per omnes partes tricenæ ſeptenæ litteræ ſunt, & de minio ſcripta ſpecies palmæ, in qua palma duo primi rami quia breues uidebantur, nec uerſum poterant implere, adiuncta eſt linea per directum & per obliquum,

Caſtalides uerſu docili concludite palmam.

Eadem littera prima communi manente, & M littera ultima primi uerſus communi manente, ſecundus ramus per obliquum deſcendens & aſcendens, facit uerſum,

Conſtantine faue, te nunc in carmina Phœbum

Per tertium ramum adæquè per obliquum deſcendit & aſcendit hic uerſus,

Mens uocat, auſa nouas metris indicere leges,

Per quartum ramum adæquè per obliquum deſcendit & aſcendit hîc uerſus,

Limite ſub parili creſcentis undique ramos,

Per medium truncum deſcendit à media littera primi uerſus ad mediam ultimi hic uerſus,

Reddat ut intextus Muſarum carmine uerſus.

XX.

CASTALIDESDOMINOVIRTVTVMTRADITEPALMAM
CONSTANTINVSHABETBELLORVMIVRETROPAEVM *Tropheum
VINDICESVBDEXTRAREDDENSFELICITERORBEM
CONSILIISITERVMSVADENSETIVNCTAREFERRE
ROMANIBIBELLISCVMSAEVAINNECTEREPOSSIT
VINCLAIVGIVIRTVSMILESNONARMATINHOSTEM
SICMAGNOPATIENSDOCVITCERTAMINEPARCENS
QVIDPIETASDONETPOSTDIRAPIAMINACLEMENS
NVNCMIHEIAMTOTODOCILESHELICONACAMOENÆ
MITTITECOMPOSITASINTEMPORAMITIAPALMAS
NECTITEDEMATRISVIRTVTVMCARMINAETOMNES
CONCINITEVTFRVCTVFELIXETPRINCIPEDIGNA
DETSTIRPESGRATASTEXEXSQVISPAGINAVERSV *Stirpe gratas
HINCNOVEATTÍTVLOVOTORVMCARMINAPOLLENS
PIERIASMIHIPHOEBETVODENVMINEPRAESTENT
FONTESCASTALIAETVASILICETIREPERAGRANS
MENSIVGACELSAPETETTECVMSIPANGEREVERSV
MVSAVELITTANTOIAMHAECSVBPRINCIPELAETA
LAVDISDONAFERENSRESONANSINSIGNIARAMIS
VINCENTVMIVSSOSAVDAXMIHIFIDATRIVMPHOS
ETMERITVMIVSSOSTOTREDDERENOBILEPALMAS
AONIDVMQVASVALLEFLVENSALITVNDARIGATAS
SANCTESALVSMVNDIARMISINSIGNIBVSARDENS
CRISPEAVISMELIORTECARMINELAETASECVNDO
CLIOMVSASONANSTVAFATAPVLCHRAIVVENTAE
NOBILETVDECVSESPATRITVQVEALMEQVIRITVM
ETSPESVRBISERISHOCMENTISCARMINECAESAR
TVVINCENSPACISGRATISSIMAFOEDERASEMPER
INDVLGEETFACILISGENTESADIVNGEROGANTES
FACQVETVIIVRISGAVDENSVIRTVTIBVSAVCTIS
CONSTANTINVSITEMLAVSORBISGLORIASAECLI
ROMVLEVMSIDVSLVXCLEMENSINCLITAFRATRVM
NOBILITASPROAVISVERVMETMEMORABILEFAMA
RESTITVITVICTORCAESARNOMENQVEDECVSQVE
SANCTEPATERRECTORSVPERVMVICENNIALAETA
AVGVSTOETDECIESCRESCANTSOLLENNIANATIS *Solēnia

In hac pagina triginta quinque litteræ per omnes partes ſunt. In qua à prima littera primi uerſus ad ultimam nouiſſimi, rubrica per obliquum deſcendens, habet ſcriptum,

Conſtantine Maxime Imperator & inuicte.

Item à prima ultimi uerſus per obliquum rubrica aſcendens, uſque ad ultimam primi uerſus, adæquè habet ſcriptum,

Aeternae pacis prouidentiſſimus cuſtos.

A ſeptima primi uerſus ad ſeptimam à fine eiuſdem uerſus per anfractum aſcendens,

Pater imperas, auus imperes.

Item à ſeptima ultimi uerſus, ad ſeptimam à fine eiuſdem uerſus, hoc idem habet. A tertiadecima primi uerſus ad tertiamdecimam à fine eiuſdem uerſus, habet ſcriptum,

Pius & felix.

Eadem ratione & in ultimo uerſu hoc idem ſcriptum eſt. A ſeptima acroſtichidis ad ſeptimam à fine acroſtichidis, habet ſcriptum,

Aurei ſaeculi reſtaurator.

Hoc idem habet ſcriptum identidem à ſeptima teloſtichidis, ad ſeptimam à fine eiuſdem teloſtichidis. A XIII. Acroſtichidis ad XIII. à fine eiuſdem acroſtichidis habet ſcriptum,

Omnia magnus.

Teloſtichis hoc habet ſcriptum identidem à tertiadecima teloſtichidis ad tertiam decimam eiuſdem,

CALLIOPECANEPLVRAPROCAEENORESERENVS
FONTESCASTALIIDEVSAVDIETINDECANOROS
MENSFVRITINNEXISETFELIXCVRREREVOTIS
IAMSECREDITOVANSLIBETIREPERAVIASOLA
IMPETEQVOGRESSVSETPANDIOPTATACVPIDO
INVITATATVLITMENSTANTVMMAXIMECAESAR
AONIAENODOSAMPLECTITVRINCITVSAETHRA * Inclita. sachra.
FVNDEPATERCAERTISMVSASADMVTVAVERSVS
SCLVPEAFINGENTEMTAMDVROCARMINAVELSV
LVDEREFASNOBISPRAESVMEREDICEREMETRA
GAVDIAVELTENVIMEAPANDERESITMIHIMVSA
TANTVSHONORMEIVRESVOPERSIDERASAECLO
ODECVSAVSONIAETVLERITSICPARVALOCVTO
AMPLIVSANIVDEXDOMINVSTOTMVNERASVMMA
TANTAQVECONCEDISTVMENTEMDICEREDONIS
INVITASLAVDISCVMMVNERESICVAGAPRIMIS
HAVDAVDITALEGASNECDICTISLABSACAMENA
AVDETMAGNANIMOVOTONOVAVINCVLAMENTIS
IVSSADARECREVITQVENEOCORREPTAFAVORE
ENAGEIAMREDDITVOTISPIAPRAEMIAMAGNVM
CONCORDISAECLOROMAEDECVSETSIBIMVNDI
IVRASVITOTLVXPOPVLISORBIQVETROPAEVM * Tropheum.
HICDATASVNTISTOMAIORTVAGLORIATERRIS
ENAVGVSTETVISPRAEBENSETTANTVSVBIQVE
IMPERIISFECVNDEPARASNVNCOMINECHRISTI
OCEANIINTACTASORASQVIBVSERVTAFRANCI
DATREGIOPROCVLACCEDEVMCVIDVVIALATIS
TOTAPATENTCAMPISVTCAESOLIMIREVICTOR
RITEATAVOSVMMOMELIORCVICLAVDIVSACER
MAGNANIMVMSIDVSDATCLARVMENVMINEDIVO
IMPERIVMVIRTVSQVEMFELIXOPTATALVMNVM
AVGESFLORETVONOSTRAETIBIDEBITAVITAB
OREAMICAEFRATRVMFATALISGLORIASAECLO
RESLATIAVTVOTICOMPOSSICGAVDIATAVCTA
ASPICEPLACATOPARTAESTLVXLAETASVBORBE

In hac pagina per omnes uersus tricenæ quinæ litteræ sunt: per quam paginam discurrunt duo uersus de minio scripti, utrique quinarum partium orationis, quæ singulæ septenas litteras habent, quarum ultima manente, quatuor inter se uices mutant, ita ut prima si uelis sit quarta, & quarta rursum prima, secunda cum uelis sit tertia, tertia cum uelis sit secunda, & manente ultima, fiat reciprocus multifariam uersus, non solum ipse se mutans, sed cum alio uersu eandem uarietatis obtinens rationem, ordine seruato partium, quem mutari uelis, ut possis quam uis inde partem orationis per ordinem suarum partium mutare. Sunt autem uersus duo hi,

Dissona Musarum uinciri stamine gaudens,
Grandia conabor Phoebeo carmina plectro.

Idem uersus per anfractus uarios sursum & deorsum discurrit. In hac eadem pagina quatuor quadrata in angulis sunt senarum litterarum, duo trigona, & duo orthogona maiora dimidiata, & unum hexagonum in medio, & scalena per angulos quatuor, omnia pari numero litterarum, & pari ordine crescentia uel decrescentia, id est omnia similia, trigona trigonis, orthogona orthogonis, quadrata quadratis, scalena scalenis.

XXII.

MARTIAGESTAMODISAVDAXIMITATASONORIS
MVSAPEREFFIGIEMTVRMARVMCARMINATEXIT
ETNVNCAGMENAGITQVINOSVBLIMINERECTVM
MVSIGENOSPATIVMSEPTENOLIMITEDISTANS
NVNCEADEMVERSVRELEGENSVTCVMQVEMEATV
MITTITINAMFRACTVSNONVNALEGECATERVAS
DISSONACOMPONIDIVERSOCARMINEGAVDENS
GRATANIMISFLEXVDOCILIDEPERPETEMETRO
ORTAITERVMFINISOCIANSCONFINIACONTRA
PRAEPONENSORSISNVLLODISCRIMINEMETRI
QVINETIAMPARTESMEDIAESVAMVNIADOCTAE
EXPEDIVNTVERSISVICIBVSNAMFINESEDVNO
QVAMVISAMBIGVOSCVRSVSETDEVIACLAVDIT
OSTENTANSARTEMVINCLISSCRVPEAPRAEBET
SARMATICASVSVSSTRAGESSEDTOTAPERACTA
VOTAPRECORFAVEASSVBCERTOCONDITAVISV
FACTORVMGRAVVMTAMGRANDIADVCEREVATEM
IAMTOTIENSAVGVSTELICETCAMPONAGRVORE
HOSTILIPOSTBELLAMADENSALTISSIMATOTO
CORPORAFVSASSOLOSVBMERSASAMNEREPLETO
VICTRIXMIRETVRTVRBASACIEMQVEFEROCEM
PLVRIMACONABORPHOEBEOCARMINEGAVDENS
MARGENSISMEMORAREBONICAELESTIAFACTA
INTROITVSETBELLALOQVIPERCVLSARVINIS
QVISDEVICTAIACETGENSDVROMARTECADVCA
TESTISMAGNORVMVICINABONONIAPRAESENS
SITVOTICOMPOSEXCISAQVEAGMINACERNENS
RETIVGACAPTIVISETDVCATCETERAPRAEDAS
GRANDIAVICTORIMOLIMVRPRAELIAPLECTRO
DICERENECSATISESTVOTVMSICOMPLEATORE
MVSASVOQVAECVNQVEPARATSVBLEGESONARE* * Quecũque paras sub legee
SCRVPOSISINNEXAMODISPERFECTACAMENIS
VVLTRESONAREMEISETTESTISNOTATROPAEA* * Trophea.
DEPICTISSIGNAREMETRISCVMMVNERESACRO
MENTISDEVOTAEPLACARIINFATAPROCELLAS

In hac pagina tricenæ quinæ litteræ per omnes partes sunt, in qua à prima littera primi uersus rubrica descendens usque ad quadraturam mediam, & de quadratura per obliquum ad ultimam primi uersus ascendens, facit uersum,

Ausonium columen, lux alma, & gloria Romae.

Rursum ab Acrostichidis tertia decima littera, quæ est V, per obliquum ascendens usque ad primum uersum prope medietatem, & inde per obliquum descendens ad Telostichidis tertiam decimam litteram, quæ est I, facit uersum,

Virtutum specimen, mitis clementia mundi,

Nouissimæ autem partes orationum his duobus uersibus alternis utraque utrique uersui seruiunt. Deinde per Acrostichidem à quartadecima littera nouem litteræ ad directum descendentes, & contra se pari ordine prope in media pagina aliæ nouem, & item ultra mediam paginam pari ordine aliæ nouem, & item in telostichide aliæ nouem, faciunt uersum,

Iustitiaeque parens, spes felix, otia rerum.

Rursus à uicesima tertia littera Acrostichidis, per obliquum ad ultimum uersum descendens, & inde paululum directa, & ascédens per obliquum ad XXIII. telostichidis, facit uersum,

Aetherium munus nobis per saecula missum,

Litteræ ab ultima littera Acrostichidis, à prima nouissimi uersus per obliquum ascendentes ad mediam quadraturam, & paululum directæ, & per obliquum descendentes, usque ad ultimam nouissimi uersus litteram, faciunt uersum,

Rectorisque Dei per te præsentia pollet.

In ista pagina sunt hexagona pari numero quatuor, trigona isopleura pari numero litterarum octo, quadratum medium, omni parte pari numero litterarum, unum.

XXIII.

AVGVSTVMSPEC[illegible]EMENTIAMAGNE
AVSONIDVMVICTORTVAMAXIMEFORTIAMVSAB
CASTALIAEDEFONTECANVNTTVMVNERASVMMA
VOTORVMDAPHOEBEMIHINVNCPLENAFAVORIS
DAMENTEMSENSVSQVEPIOSINSIGNESE[illegible]ENVS
IMPERIVMNATISQVEPOTENSADMAR[illegible]L[illegible]FELIX
PERPETVVMSAECLISPICTOSVBCARMINEFARI
AVDENTEMPRECORIPSEIVVAMEGLORIAVATVM *Ipse iuua.
DICTVRVMCARMENQVAMVISNVNCCOPIAMVSAE
NONTALISPOSSITQVEMINVSSVBLEGEIVVARI
VERSOALIVD[illegible]IMOALIVDQVOPAGINAINOMNES
SIGNATVRMODVLOSDISCERNATSEMINAFANDI
[illegible]ELLEIVVATNV[illegible]TGAVDIAMVND[illegible]
[illegible]NSTITVVNTSE[illegible]VITVRCVRA[illegible]INMVSICAVOT[illegible]
[illegible]IRTVTESQVET[illegible]ASETMORES[illegible]ANDEREGESTI[illegible] *Virtutes tuas
[illegible]ANCTETVOSCR[illegible]VITNOSTRA[illegible]FIDVCIAMENT[illegible]
[illegible]EDVCENAMQVE[illegible]IOGAVDENS[illegible]VBMVNERENOT[illegible]
[illegible]NIVGAFESTIN[illegible]TMVSISVBI[illegible]RONDEASEMPE[illegible]
[illegible]ECTACANVNTA[illegible]TESETNOTA[illegible]VATIBVSVNDA[illegible]
[illegible]NDOMITOSREG[illegible]SSEVPACIS[illegible]VBRICAVICTO[illegible]
[illegible]VTBELLOSTER[illegible]ENSAVTMIT[illegible]SFOEDERANVT[illegible]
[illegible]SSETVOSFACI[illegible]AGROSQVEE[illegible]ERCERETVORV[illegible]
[illegible]VCTIORALMAD[illegible]SENTIAMVNDV[illegible]
RESPEXITRED[illegible]ENSMOXAVREASAECVLAREBVS
OSTENDITQVIDEVSRECTORISTEMPORAIVSTI
AETHERION[illegible]TVPLACIDISCLEMENTIAIVSTIS
PERTEPERQVETVOSSVNTOMNIAMITIAVICTOR
NATOS[illegible]E[illegible]POPVLIFLORENTADGAVDIAMENTIS
CAESARIBVSQVETVISTOTOVICTORIAINORBE *Caesaribus
SEMPE[illegible]I[illegible]RECOMESFELIXINSAECVLA[illegible]OLLET
TANTORVMMERITASTATVESCAPTIVATROPAEA *Trophaea
VICTORSARMATIAETOTIENSENACCIPECLARI
DVCTORVBIQVETVISVOTORVMREDDITAFELIX
DEBITAIAMCOMPOSGAVDETTVAROMVLEPVBES
[illegible]ECTORRITESV[illegible]AECVLAFLORE[illegible]

XXIV.

POSTMARTIOSLABORES
ETCAESARVMPERENNES
VIRTVTIBVSPERORBEM
TOTLAVREASVIRENTES
* Trophea. ETPRINCIPISTROPAEA
FELICIBVSTRIVMPHIS
AVGVSTARITESAECLIS
* Exultat EXSVLTATOMNISAETAS
VRBESQVEFLOREGRATO
ETFRONDIBVSDECORIS
TOTISVIRENTPLATEIS
HACORDOVESTECLARVS
CVMPVRPVRISHONORVM
FAVSTOPRECANTVRORE
FERVNTQVEDONALAETI
IAMALMACVLMENORBIS
DATMVNERAETCORONAS
AVROFERENSCORVSCAS
VICTORIASTRIVMPHIS
VOTAQVEIAMTHEATRIS
REDDVNTVRETCHOREIS
* Tactis MESORSINIQVATANTIS
SOLLENNIBVSREMOTVM
VIXHAECSONARESIVIT
TOTVOTAFONTEPHOEBI
VERSVQVECOMPTASOLO

Augusto

OSIDIVISOMETIR II
VNALEGESVIVNOM AN
AONIOVERSVSHER OI
AVSVRODONETMET RI
AVGERILONGOPAT IE
EXIGVOCVRSVPAR VO
VLTIMAPOSTREMO DO
ASCENSVIVGICVM VL
VNOBISSPATIOVE RE
DINVMERANSCOGE NS
PARVANIMISLONG IS
TEMPORESVBPARI LI
DIMIDIVMNVMERO NV
HAECERITINVARI OS
PERQVEMODOSGRA DE
ABRECAVOETTERE TI
QVISBENESVPPOS IS
ARTIFICISMANVS IN
SPIRAMENTAPROB AE
SVBQVIBVSVNDAL A
QVOSVICIBVSCRE BS
HINCATQVEHINCA N
COMPOSITVMADNV M
QVODQVEQVEATMI N
PLECTRAADAPERT A
IAMQVEMETROETR I

Hi uersus habent numerum Iambicum dimetrum catalecticum, omnes litterarum decemoctorum.

XXV.

ILIMITECLIO
ANANTIAPONTE
OIIVREMANENTE
RIFELICIATEXTA
IENSEXORDIAFINE
VOCRESCENTIAMOTV
DONECFASTIGIATOTA
VLATOLIMITECLAVDAT
RSVSELEMENTAPRIORIS
NSAEQVARILEGERETENTA
ISETVISVDISSONAMVLTVM
LIMETRIRATIONIBVSISDEM
MVSISTAMENAEQVIPARANTEM
OSSPECIESAPTISSIMACANTVS
DIBVSSVRGETFECVNDACANORIS
TICALAMISCRESCENTIBVSAVCTA
ITISQVADRATISORDINEPLECTRIS
INNVMEROSCLAVDITQVEAPERITQVE
ANSPLACIDISBENECONSONARITHMIS
ATENSPROPERANTIBVSINCITAVENTIS
BRISIVVENVMLABORHAVDSIBIDISCORS
NIMATQVEAGITANSAVGETQVERELVCTANS
MEROSPROPRIVMQVEADCARMINAPRAESTAT
NIMVMADMOTVMINTREMEFACTAFREQVENTIA
ASEQVIAVTPLACIDOSBENECLAVDERECANTVS
ITHMISPRAESTRINGEREQVIDQVIDVBIQVEEST

In hac pagina organi species est xxvi. uersibus depicta, in qua superior pars omnis heroico metro scripta est, cuius primus uersus xxv. litterarum est, & inde singuli per ordinem, incrementis singularum litterarum, ad quinquaginta usque perueniunt, cuius numeri est ultimus uersus, qui primum uersum numero duplicat litterarum, cum sit pari metro. Deinde per medium diuersa rubrica scriptus est uersus,

Augusto uictore iuuat rata reddere uota.

Quæ quasi regulam organi designant.

XXVI.

ARDVA COMPONVNT FELICES CARMINA MVSAE,
DISSONA CONNECTVNT DIVERSIS VINCVLA METRIS,
SCRVPEA PANGENTES TORQVENTES PECTORA VATES,
VNDIQVE CONFVSIS CONSTABVNT SINGVLA VERBIS.

Hi quatuor uersus omnes pari ratione conscripti sunt: Ita ut manente ultima parte orationis, ceteras partes omnes uersuum ordinibus tantum inuicem mutatis, uel ad directum, uel ad reciprocum modum uariare possis, ita duntaxat, ut primæ partes cum primis uel quartis uices mutent, secundæ cum secundis uel tertijs, & possis si uelis, nulla parte orationis addita, ex his IIII. uersibus LXXII. facere, ita ut nullus sui similis sit.

Ardua componunt felices carmina Musæ,
Dissona connectunt diuersis uincula metris,
Scrupea pangentes torquentes pectora uates,
Vndique confusis constabunt singula uerbis.

Carmina felices componunt ardua Musæ,
Vincula diuersis connectunt dissona metris,
Pectora torquentes pangentes scrupea uates,
Singula constabunt confusis undique uerbis.

Ardua constabunt torquentes carmina Musæ,
Dissona componunt connectunt uincula metris,
Scrupea confusis diuersis pectora uates
Vndique felices pangentes singula uerbis.

Carmina torquentes constabunt ardua Musæ,
Vincula connectunt componunt dissona metris,
Pectora diuersis confusis scrupea uates,
Singula pangentes felices undique uerbis.

Vndique connectunt constabunt singula Musæ,
Scrupea torquentes componunt pectora metris,
Dissona confusis felices uincula uates,
Ardua pangentes diuersis carmina uerbis.

Singula constabunt connectunt undique Musæ,
Pectora componunt torquentes scrupea metris,
Vincula felices confusis dissona uates,
Carmina diuersis pangentes ardua uerbis.

Carmina diuersis felices ardua Musæ,
Vincula pangentes connectunt dissona metris,
Pectora torquentes componunt scrupea uates,
Singula confusis constabunt undique uerbis.

Ardua felices diuersis carmina Musæ,
Dissona connectunt pangentes uincula metris,
Scrupea componunt torquentes pectora uates,
Vndique constabunt confusis singula uerbis.

Singula confusis pangentes undique Musæ,
Pectora diuersis felices ardua metris,
Vincula connectunt constabunt scrupea uates,
Carmina componunt torquentes dissona uerbis.

Vndique pangentes confusis singula Musis,
Ardua felices diuersis pectora metris,
Scrupea constabunt connectunt uincula uates,
Dissona torquentes componunt carmina uerbis.

Dissona torquentes constabunt uincula Musæ,
Vndique connectunt componunt singula metris,
Ardua diuersis confusis carmina uates
Scrupea pangentes felices pectora uerbis.

Pectora connectunt pangentes scrupea Musæ,
Carmina confusis diuersis ardua metris,
Singula felices componunt undique uates,
Vincula constabunt torquentes ardua uerbis.

Scrupea felices diuersis pectora Musæ,
Ardua connectunt pangentes carmina metris,
Vndique componunt torquentes singula uates,
Dissona constabunt confusis uincula uerbis.

Vincula confusis constabunt dissona Musæ,
Singula torquentes componunt undique metris,
Carmina pangentes connectunt ardua uates,
Pectora diuersis felices scrupea uerbis.

Vincula componunt connectunt dissona Musæ,
Singula constabunt torquentes undique metris,
Carmina felices confusis ardua uates,
Pectora pangentes diuersis scrupea uerbis.

Scrupea diuersis pangentes pectora Musæ,
Ardua confusis felices carmina metris,
Vndique torquentes constabunt singula uates,
Dissona connectunt componunt uincula uerbis.

Pectora pangentes confusis scrupea Musæ,
Carmina felices diuersis ardua metris,
Singula constabunt connectunt undique uates,
Vincula torquentes componunt dissona uerbis.

Dissona componunt torquentes uincula Musæ,
Vndique connectunt constabunt singula metris,
Ardua diuersis felices carmina uates,
Scrupea confusis pangentes pectora uerbis.

PANEGYRICVS PVBLILII OPTATIANI
PORPHYRII DICTVS CONSTAN-
TINO AVGVSTO,
FINIT FELICITER.

A B C D E F G H I

A G H I, ſunt folia ſimplicia, B C D E F, ſunt duplicia.